

۱ همراهی همدلانه با جوانان و نوجوانان به چه معناست؟

۲ بزرگ‌ترین کشتار جهان، در کدام جنگ‌ها رخ داد و با کدام فاجعه پایان یافت؟

۳ دو نمونه مثال بزنید که نشان‌دهنده تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده‌اند.

۴ هنگامی که انسان از نظم موجود گامی فراتر نهد، چه اموری در جوامع بشری پدید می‌آیند؟

۵ نادیده گرفتن ویژگی «ارادی بودن» کنش اجتماعی توسط جامعه‌شناسان پوزیتیویستی، چه پیامدی دارد؟

۶ جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.
الف) امکان پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را ..... فراهم می‌کند.
ب) از آن‌جا که ما عضوی از جامعه هستیم، با کنش‌های اجتماعی خود، در حفظ ..... یا تغییر آن اثر می‌گذاریم.
پ) اندیشه‌های جدید هنگامی پدید می‌آید که انسان از ..... گامی فراتر گذارد.
ت) در رویکرد تفسیری برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به ..... در کنش‌ها راه یافت.

۷ هر عبارت، کدامیک از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی را نشان می‌دهد؟
الف) تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آن‌که بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن‌را رعایت کنند. (.....)
ب) بیش‌تر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده محدود می‌شوند و برای فهم انگیزه جوانان و نوجوانان نمی‌توان از روش‌های تجربی استفاده کرد. (.....)

۸ هر عبارت، کدامیک از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی را نشان می‌دهد؟
الف) تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آن‌که بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن‌را رعایت کنند. (.....)
ب) بیش‌تر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده محدود می‌شوند و برای فهم انگیزه جوانان و نوجوانان نمی‌توان از روش‌های تجربی استفاده کرد. (.....)

هریک از عبارات سمت راست به کدامیک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است)

عبارات	مفاهیم
الف) هر فرد گروه، قوم، جامعه و امتی آنرا دارد.	۱) علوم تفهیمی
ب) به علوم انسانی به دلیل فهم معانی کنش‌های انسان می‌گویند.	۲) اخلاق‌گزینی
ج) انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و مذهبی	۳) ذخیره دانشی
د) در زندگی روزمره بیش‌تر به چشم می‌آید.	۴) بی‌نظمی
	۵) رکود اراده‌ها

۱۰

عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص کنید.

الف) هر وقت در یک جامعه مسئله خاصی مطرح می‌شود زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد.

ب) پیش‌بینی در علوم اجتماعی به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.
ج) انسان در دیدگاه تبیینی با سایر موجودات طبیعی تفاوت‌های بنیادی دارد و می‌تواند جوامع و تاریخ‌های گوناگونی را پدید آورد.

د) انسان‌ها اغلب در کنش‌هایشان به دنبال تحقیق اهداف و ارزش‌هایی مانند کسب فضیلت‌های اخلاقی، جلب رضایت الهی هستند که دیگران نمی‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند.

۱۱

عبارت سمت راست را به مفاهیم سمت چپ وصل کنید. (یک مورد اضافی است)

عبارات	مفاهیم
۱- جهان‌های اجتماعی مختلف براساس آن تعاریف متفاوتی از علم دارند.	الف- علوم انتقادی
۲- به علوم انسانی به دلیل انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان نیز گفته می‌شود.	ب- نظم اجتماعی
۳- در نتیجه‌ی قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم.	ج- هویت فرهنگی
۴- تعبیر وبر از نظم‌ی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد.	د- علوم تفهیمی
	ه- قفس آهنین

۱۲

هریک از عبارات سمت راست به کدامیک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است)

عبارات	مفاهیم
۱- گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی را می‌نامند.	الف) ساختار اجتماعی
۲- از فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند.	ب) کنش اجتماعی
۳- ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی را می‌گویند.	ج) دانش عمومی
۴- تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با آن شکل می‌گیرند.	د) علوم انسانی
	ه) دانش علمی

عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص کنید.

- الف) تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جامعه می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند.
 ب) علوم انسانی به دلیل این‌که به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازد علوم تفهومی نامیده می‌شود.
 ج) جامعه‌شناسان تبیینی معتقدند که جامعه محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌هاست و بود و نبود آن وابسته به انسان است.
 د) همراهی همدلانه به معنای تایید کنشگران نیست بلکه به معنای نگاه کردن به مسائل آن‌ها از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌هاست.

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- الف) کسی‌که دانش علمی دارد به درک عمیقی از ..... جهان اجتماعی می‌رسد.
 ب) علوم اجتماعی زمینه‌ی فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یک‌دیگر را فراهم می‌کند و به افزایش ..... و ..... انسان‌ها کمک می‌کند.
 ج) ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی ..... نامیده می‌شود.
 د) نظریه‌پردازان کنش اجتماعی ..... و ..... را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند.

هریک از عبارات سمت چپ به کدام یک از مفاهیم سمت راست اشاره دارد؟ (یک مفهوم اضافی است)

عبارات	مفاهیم
	الف) کنش اجتماعی
۲) خشت بنای جامعه	ب) علوم ابزاری
	د) نظام اجتماعی

انقلاب‌های اجتماعی و اندیشه‌های جدید نتیجه‌ی چیست؟

عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص کنید.

- الف) جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند.
 ب) جامعه‌شناسی خرد کنش اجتماعی و سایر پدیده‌های اجتماعی خرد را بررسی و مطالعه می‌کند.
 ج) برای فهم انگیزه جوانان و نوجوانان باید از روش‌های تجربی استفاده کرد تا مسائل زندگی و آرزوهای آن‌ها را فهمید و آنان را یاری کرد.
 د) ساختار اجتماعی، چگونگی و رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است.

به نظر شما انسان به مثابه شیء و انسان به مثابه آگاهی و معنا، در روابط اجتماعی چه تفاوتی با یک‌دیگر دارند؟

■ انسان در فیلم سینمایی همسر جدید، شیء و در فیلم سینمایی تلقین، موجودی آگاه دانسته شده است.

در زمان‌های گذشته، پادشاهی تخته‌سنگی را در وسط جاده قرار داد و برای این‌که واکنش‌های مردم را ببیند، خود در گوشه‌ای مخفی شد. مردم زیادی می‌آمدند و از آن‌جا می‌گذشتند. بسیاری هم اعتراض می‌کردند که این چه شهری است که نظم ندارد. چه حاکم بی‌عرضه‌ای دارد. اما هیچ‌کس تخته‌سنگ را از آن‌جا برنمی‌داشت. نزدیک غروب، مردی روستایی که پشتش بار میوه و سبزی بود نزدیک سنگ شد. او بارش را به زمین گذاشت و با هر زحمتی که بود، تخته‌سنگ را از وسط جاده برداشت و آن‌را کناری قرار داد. ناگهان کیسه‌ای را دید که زیر تخته‌سنگ قرار داده شده بود. او کیسه را باز کرد و در داخل آن سکه‌های طلا و یک یادداشت پیدا کرد. در آن یادداشت نوشته شده بود .....

۲۰ نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، زندگی اجتماعی را با تأکید بر ..... و ..... مطالعه می‌کنند.

۲۱ اگر اعتیاد برخی جوانان و نوجوانان به اینترنت و بازی رایانه‌ای را براساس تفسیر آن‌ها بررسی کنیم به چه نتیجه‌ای می‌رسیم؟

۲۲ در کنش اجتماعی، آیا اهداف کنشگران قابل مشاهده هستند؟

۲۳ مفهوم خلاقیت‌زدایی که یکی از پیامدهای نادیده گرفتن کنش است را شرح دهید.

۲۴ منظور از کنش اجتماعی چیست؟

۲۵ چه عواملی موجب می‌شوند انسان‌ها تغییرات مهم‌تری ایجاد نمایند؟

۲۶ چه ارتباطی بین «زندگی اجتماعی انسان» و «نظم» وجود دارد؟

۲۷ چه ارتباطی بین «مسائل اجتماعی» و «کنش افراد» وجود دارد؟

۲۸ چرا انتشار خبر پیروزی آمرلی برای داعش بسیار گران تمام شد؟

۲۹ مردم آمرلی در اواخر سال ۱۳۹۲ چگونه در برابر داعش ایستادند؟

۳۰ عبارتهای صحیح و غلط را مشخص کنید.

- الف) برای پی بردن به هدف کنش، باید به زمینه‌ی فرهنگی کنشگر مراجعه کرد.
 ب) تنوع و تکثر معانی، موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آن‌ها می‌شود.
 ج) فارابی علم اجتماعی خود را علم عمران می‌نامد.
 د) کتاب تحقیق ماللهند از تالیفات ابوریحان بیرونی است که فرهنگ جامعه هند را توصیف کرد.

۱ همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران نیست، بلکه به معنای نگاه کردن به مسائل آن‌ها از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌هاست. ما در جهان اجتماعی با افراد آگاه سروکار داریم و لازم است با توجه به تفسیر آن‌ها از خودشان به فهم همدلانه رفتار آن‌ها دست پیدا کنیم.

۲ در جنگ‌های جهانی اول و دوم و با فاجعه هیروشیما و ناکازاکی پایان یافت.

۳ اندازه‌گیری اجزای بدن در جنگ جهانی دوم برای تعیین اینکه چه کسی از نژاد برتر برخوردار است و برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما.

۴ انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری، اختراعات بزرگ.

۵ کنش اجتماعی، ارادی است. اما جامعه‌شناسان پوزیتیویستی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرند.

۶ الف) نظام اجتماعی (ص ۲۱) ب) وضع موجود (ص ۳۵)

پ) نظم موجود (ص ۳۷) ت) معانی نهفته (ص ۳۷)

۷ الف) رکود اراده‌ها (ص ۳۷) ب) افول معانی (ص ۳۸)

۸ الف) رکود اراده‌ها (ص ۳۷) ب) افول معانی (ص ۳۸)

۹ الف) ۳ (ص ۳) ب) ۱ (ص ۱۵) ج) ۲ (ص ۳۸) د) ۴ (ص ۲۰)

۱۰ الف) صحیح (ص ۵) ب) صحیح (ص ۱۳) ج) غلط (ص ۲۹ و ۳۰) د) صحیح (ص ۳۸)

۱۱ ۱- ج (ص ۶) ۲- الف (ص ۱۴) ۳- ب (ص ۲۱) ۴- ه (ص ۳۸)

۱۲ ۱- ج ۲- د ۳- الف ۴- ب

۱۳ الف) ص ب) ص ج) غ د) ص

۱۴ الف) کسی‌که دانش علمی دارد به درک عمیقی از شناخت عمومی جهان اجتماعی می‌رسد. (ص ۵)
ب) علوم اجتماعی زمینه‌ی فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می‌کند و به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کند. (ص ۱۳)

ج) ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی ساختار اجتماعی نامیده می‌شود. (ص ۲۳)

د) نظریه‌پردازان کنش اجتماعی آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند. (ص ۴۱)

۱۵ ۱- ج (ص ۱۶) ۲- الف (ص ۳۴) ۳- ه (ص ۶) ۴- د (ص ۲۴)

۱۶ هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود فراتر رود. (ص ۳۸)

۱۸) انسان به مثابه شی: در روابط اجتماعی، منفعل تابع و مطیع است. قدرت ایجاد تغییر یا اعتراض ندارد. خود را با شرایط سازگار می‌کند. قادر به ایجاد خلاقیت، نوآوری و انعطاف نیست.

انسان به مثابه آگاهی و معنا: در روابط اجتماعی فعالانه حضور دارد و مشارکت می‌کند. هنگامی که شرایط را نامساعد ببیند، دست به تغییر می‌زند و مفاهیم و معانی جدید خلق می‌کند.

۱۹) هر بند و مانعی می‌تواند یک شانس برای تغییر زندگی انسان باشد.

۲۰) نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، زندگی اجتماعی را با تأکید بر آگاهی و معنا مطالعه می‌کنند.

۲۱) اگر تفسیرهای جوانان و نوجوانان را در نظر بگیریم، متوجه خواهیم شد که عامل اصلی گرایش این کاربران به اینترنت و بازی‌های یارانه‌ای، معنای استفاده از این ابزار است. بیش‌تر جوانان و نوجوانان استفاده‌ی هر چه بیش‌تر از این‌ها را به روز بودن، سرگرمی، هیجان، آزادی و توانایی معنا می‌کنند. این قبیل معانی و انگیزه‌ها، عوامل اصلی حضور افراطی جوانان و نوجوانان در فضاهای مجازی است.

۲۲) برخی اهداف کنشگران قابل مشاهده‌اند ولی انسان‌ها اغلب در کنش‌هایشان به دنبال تحقق اهداف و ارزش‌هایی هستند که دیگران نمی‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند.

۲۳) کنش اجتماعی، ارادی است. اما جامعه‌شناسان پوزیتیویستی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرند. تأکید افراطی بر نظم اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آن‌که بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن‌را رعایت کنند. به علاوه، این تأکید موجب سرکوب روحیه‌ی خلق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود. انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد.

۲۴) فعالیت معناداری که با توجه به دیگری انجام می‌شود.

۲۵) به هر میزان که آرمان‌ها و ارزش‌ها والاتر و انگیزه افراد برای تحقق بخشیدن به آن‌ها قوی‌تر باشد، تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد شد.

۲۶) زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یک‌دیگرند، اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند بلکه قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند و از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی بکاهند. به هر میزان که این آرمان‌ها و ارزش‌ها والاتر و انگیزه افراد برای تحقق بخشیدن به آن‌ها قوی‌تر باشد، تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد شد.

۲۷) مشکلات و مسائل اجتماعی، آن‌چنان‌که به نظر می‌رسند، بیرون از دایره نفوذ و تأثیر افراد نیستند و این گونه نیست که فقط افراد خاصی، مثل مسئولان و مدیران، بتوانند بر آن‌ها تأثیر بگذارند. همه ما از آن‌جا که عضوی از جامعه هستیم، با کنش‌های اجتماعی خود، در حفظ وضع موجود یا تغییر آن، اثر می‌گذاریم اگر چه میزان تأثیرگذاری همه‌ی اعضای جامعه یکسان نیست و صاحبان برخی مشاغل و مسئولیت‌ها، نسبت به سایرین اثرگذاری بیش‌تری دارند.

۲۸ زیرا دیگر شهرهای عراق با همین الگو، در برابر داعش ایستادند و سه سال بعد موصل آزاد شد.

۲۹ می‌خواستند با تکیه بر ظرفیت‌های بومی و فرهنگی خود و برخلاف نظم و نظریات معمول در برابر ۲۰۰ هزار داعشی بایستند. آن‌ها با کم‌ترین نیرو و امکانات نظامی، ۸۰ روز مقاومت کردند تا این‌که در نهایت گروه‌های مقاومت عراق خود را به امرلی رساندند و حصر آن شهر شکسته شد.

۳۰ الف) غلط (ص ۴۸)   ب) صحیح (ص ۴۹)   ج) غلط (ص ۹۵)   د) صحیح
(ص ۹۴)
(هر مورد (۰ / ۲۵) نمره)